

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

**Torres, Alfonso de
Ingolstadii, 1604**

Cap. I. De irreprehensibilitate, & sanctitate Sacerdotum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

CAPVT I.

DE IRREPREHENSIBILITATE ET SANCTITATE

SACERDOTVM:

DEQ. INTENTIONIS
EORVM PURITATE,

ET FINE.

De Irreprehensibilitate, & Sanctitate Sacerdotum, §. 1.

SVMMARIVM.

SACERDOTES debent esse sancti, irreprehensibiles, & sine macula. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. & quare II.

Qualis debet esse eorum sanctitas, & puritas. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.

Eorum varia epitheta. 9. 10. 21.

Qualiter orare debeant pro populo. 10.

Quales ad id esse debeant. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.

Sacerdotis est facere, & docere 32.

Docere autem debet seipsum prius, deinde alios. 33.

Sacerdotis, Monachi, & Solitarij differentia. 34. 35.

Per-

Perfecti viri descriptio. 36.

Sacerdotalis vitæ epitome. 39.

SANCTIFICABOR in iis qui appropinquant mi-
hi. *Leu. 10. 21.*

Sacerdotes qui accedunt ad Dominum sanctifi-
centur, ne percutiat eos. *Leu. 19.*

Homo de semine tuo, qui habuerit maculam,
nō offeret panes Deo suo, nec accedet ad mi-
nisterium eius. *Leu. 21.*

Sancti erunt Deo suo Sacerdotes, & non polluent
nomen eius: incensum enim Domini, & panes
Dei sui offerunt, & ideo sancti erunt. *Leu. 21.*

Elegit Sacerdotes sine macula, voluntatem ha-
bentes in lege Dei. *1. Machab. 4.*

In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum
operum, in doctrina, in integritate, in grauita-
te, verbum sanum, irreprehensibile: ut is, qui ex
aduerso est, vereatur, nihil habens malum dice-
re de nobis. *Tit. 2.*

Irreprehensibilis debet esse Sacerdos.

AVGVSTA quidem, ac veneranda res, accessuq;
difficilis, Sacerdotium est, & sine vlla reprehen-
sionis labe consecranda. *S. Isidorus Pelusiota. lib. 1.
ep. 156.*

De eodem.

OPORTET Sacerdotes & ministros, qui altari &
sacrificijs inserviunt, integros atque immaculatos
esse, cum Dominus dicat: Homo, in quo fuerit
macula & vitium, non accedat offerre dona Deo.
S. Cyp. l. 2. ep. 1.

R

Sacer-

Sacerdos debet esse sine crimine, vt Episcopus; & eius multa Epitheta.

- 9 FRATRES charissimi, oportet manum mundam esse, quę polluti vasis debet maculas purgare; ne polluta deterius possit inquinare, cum sordida sordidum tractat. Propterea, Sacerdotes altissimi Dei, vobis dicitur: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Vos enim estis, qui vasa Domini ferre debetis, quibus datum est nosse mysterium Regni Dei.
- Esa. 52.* Vos estis sal terrę, lux mūdi, lucerna accensa, ciuitas in monte posita, columnę templi, lignū sciencię in medio Paradyfi positū, patroni, & rectores Ecclesię, Angelorum, & Paradyfi ciues, Prophetarum filij, Patriarcharū cognati, Apostolorum successores. Mundamini ergo, vt digne cum Patribus possitis ferre vasa Domini: vasa non solum aurea, & argentea, sed etiam illa, pro quibus redimendis mori Dominus dignatus est. Propterea attendat charitas vestra, quales esse debetis, vt digne vasa domini portare possitis. ait enim Apostolus: Oportet Episcopum sine crimine esse, tanquam Dei dispensatorem, &c. Hęc non solū ego Episcopus seruare debeo, sed & vos vna mecum Sacerdotes, Deo auxiliante, seruare debetis. Per omnia sine crimine, sicut Episcopum, ita iubet esse Presbyterum, id est, irreprehensibilem; vt non quęrat vxores, non diuitias, non honorem, &c.
- S. August. serm. 36. ad Presbyteros, inter sermones ad fratres Eremitas.*

Alia

Alia Sacerdotum Epicheta, & qualiter orant pro populo.

SACERDOTIBVS propriè animarum curan-
darum sollicitudo commissà est, qui, pondus po-
puli sibi commissi viriliter sustinentes, pro pecca-
tis omnium, velut pro suis, infatigabiliter suppli-
cant Deo. Qui velut quidam Aaron incensum
contriti cordis & humiliati spiritus offerētes, quo
placatur Deus, auertunt iram futuræ animaduer-
sionis à populo: qui per Dei gratiam fiunt diuinæ
voluntatis indices, Ecclesiarū Christi post Aposto-
los fundatores, fidelis populi duces, veritatis asser-
tores, prauę doctrine hostes, omnibus bonis ama-
biles, & male sibi consciis etiam ipso visu terribi-
les, vindices oppressorū, patres in fide Catholica
regeneratorū, prædicatores cælestiū, primi pha-
langes inuisibiliū pręlorū, exempla bonorū ope-
rum, documenta virtutum, & forma fidelium. Ipsi
sunt Ecclesię decus, in quibus amplius fulget Ec-
clesia: ipsi columnę firmissimę, quibus in Christo
fundatis innititur omnis multitudo credentium:
ipsi ianuę ciuitatis æternę, per quos omnes, qui
credunt in Christum, ingrediuntur ad Christum:
ipsi ianitores, quibus clauēs datę sunt regni cœlo-
rum: ipsi etiam dispensatores Regiæ domus, quo-
rum arbitrio in aula Regis æterni diuiduntur
gradus & officia singulorum. Hi sunt, qui non
ambiendo, sed spiritaliter viuendo Sacerdotiū me-
ruerunt; quiq; non fauoris humani suffragio, sed
diuino munere sublimati, nihil sibi de præstantia

R 2

fui

sui principatus adplaudunt: quos non inflammare honor acceptus, sed exercet labor impositus: qui non excellentiam suam cogitant prouecti, sed sarcinam; nec gloriantur de officij dignitate, sed sudant potius constituti sub onere. Tales diuina Scriptura Speculatores appellat, qui speculantur actus omnium; & qualiter vnusquisque cum suis in domo, qualiter in ciuitate cum ciuibus uiuat, intentione religiosæ curiositatis explorant. Quos bonos probauerint, honorando confirmant: quos deprehenderint vitiosos, arguentes emendant; aut, si emendari noluerint, equanimiter portant, habituri vberrimum fructum, aut de sua distributione, si correcti profecerint, aut de sua patientia, etiam si illi, quos sustinent, emendari noluerint *S. Prosper de vita contempl. l. 2. c. 2.*

Quare Sacerdos debeat esse sine macula.

- II** O Sacerdotes, si anima cuiuslibet iusti sedes est
Isa. II. Dei, multo magis sedes, & templum Dei vos esse debetis mundum & immaculatum. Si sepulcrum eius gloriosum est, in quo corpus eius iacuit exanime, gloriosiora & digniora esse debent corpora vestra, quæ qui à mortuis suscitatus est quotidie inhabitare dignatur. Si beatus est venter, qui nouē
Lue. II. mensibus Christum portauit; & beata debent esse corda vestra, in quibus sibi hospitium quotidie eligit filius Dei. Si beata sunt vbera, quæ paruulus fluxit; ita debet esse os beatū, quod carnem eius sumit, & sanguinem sugit. Carnes ergo vestras cum
timore

timore eius configite, & vobis diligenter provide-
te, ne lingua loquendo, quæ vocat de cælo filium
Dei, contra Dominum loquatur: & ne manus,
quæ intinguntur sanguine Christi, polluantur
sanguine peccati. *S. August. serm. 37. ad fratres
Eremit.*

Qualis esse debeat puritas Sacerdotum.

NECESSE est Sacerdotem sic esse purum, vt si 12
in ipsis cælis collocatus inter ipsas cæli virtutes
medius staret. *S. Chrysost. de sacerdotio. l. 3.*

De eodem.

EVM, qui pro ciuitate tota, immo qui pro vni- 13
uerso terrarum orbe legatus intercedit, depreca-
torque est apud Deum, vt hominum omnium,
non viuentium modo, sed etiam mortuorum pec-
catis propitius fiat, qualem, quæso, esse oportet?
Equidem neque Mosis, neque Eliæ fiduciam fo-
re vnumquam satis putauerim ad supplicationem
huiusmodi peragendam. Quandoquidem quasi
mundus illi vniuersus concreditus, atque adeo o-
mnium sit pater, sic ad Deum ipse accedit, depre-
cans, quidquid bellorum vbique est extinguere, tur-
bas solui, atque in horum locum pacem, ac felicem
rerum statum succedere: denique celerem malo-
rum vnicuique imminentium qua priuatim, qua
publice, defunctionem postulans. Porro illum
ipsum oportet tanto omnibus in rebus ijs præsta-
re, pro quibus intercedit, quanto par est, vt subdi-
tos Prefectus excedat. Cum autem ille & spiritum

sanctum inuocauerit, sacrificiumq; illud horrore,
& reuerentia plenissimum perfecerit, communi
omnium Domino manibus assidue pertractato,
quæro ex te, quoto illū in ordine collocabimus?
quantam ab eo integritatem exigemus? quantam
Religionem? Considera, quales manus illas ad-
ministrantes esse oportet? qualem linguam, quæ
verba illa effundit? qua deniq; re non puriorem,
sanctioremue esse conueniat animam, quæ tantū
illum, tanquam dignum spiritum recipit? *Idem*
S. Chrys. de Sacerd. l. 6. Vide inf. Emendatiorem n. 25.

De eodem.

- 14 SACERDOTIS animum Solaribus radiis purio-
rem esse oportet, vt ne quando Spiritus sanctus
desolatum illum relinquat: vt dicere illi liceat: Vi-
uo equidem, non amplius ego, viuit autem in me
Gal. 2. Christus. Nam, si qui eremum inhabitant, quique
procul tum ab vrbe, tum à foro, tum à tumultibus
illinc enascentibus securi libereq; viuunt, deniq;
qui perpetua corporis tranquillitate perfruuntur,
toto vitæ illius præsidio fidere nolunt, quin immo
infinitas quoq; alias addunt custodias, vndiq; se-
ipsum circumsepientes, magna adeo cum diligētia
& dicere, & facere omnia adlaborantes, vt cum li-
bertate, ac puritate quadā sincera, quantū huma-
nus captus ferre potest, ad Dei conspectū accedere
possint. Quantam putas Sacerdotē præstare debe-
re tum vim, tum potentiā, vt animā suam ipsius ab
omni vindicet scelerate, & spiritualē pulchritudi-
nem illæsam, atque incolumem seruet? Etenim
multo

multo maior vitæ integritas huic, quam illis necessaria est. Cui porro integritas maior necessaria est, huic certè, pluribusq; quàm illi iidem casibus obnoxius esse cogitur, qui eum conspurcare possunt, nisi continentem sobrietatem, ac vehemens admodum studium adhibens, animū imperuium impenitrabilemq; præstiterit. *Idem S. Chrysof. ibid. & similitudine 62. Cassian. l. 12. c. 15. & Collat. 23. c. 7. 8. 9. 10. 17. 20. 21. S. Gregor, Nazian. in Apol. Vide inf. c. 9. §. 2. de oneribus, Monachorum quidem n. 23.*

De eodem.

LYMINIS instar vniuersum orbem illustrantis 15
Sacerdotis animum splendescere oportet. *Idem S. Chrysof. ibidem.*

De eodem.

ET lauabat vestimenta sua. Si in figura tāta ob- 16
seruantia, quanta in veritate? Disce, Sacerdos, atq; *Exo. 19.*
Leuita, quid sit lauare vestimenta tua, vt mundū
corpus celebrandis exhibeas Sacramentis. Si po-
pulus sine ablutione vestimentorum suorū prohi-
bebatur accedere ad hostiā suam, tu illotus men-
te pariter & corpore audes pro aliis supplicare, au-
desq; pro aliis ministrare? *S. Ambrosius lib. 1. de off. cap. 30.*

De eodem.

SYMMA vigilantia, acerrimaq; in omnes partes 17
animi circumspeditione operam dato, &c. *vt supra c. 5. de sacram. ministr. n. 17.*

R 4 De

18 QVOTVS quisque est, qui, si ad amissum seipsum
 1. Ti. 3. ad Pauli normam dirigens, & ad regulas, quas de
 Tit. 1. 2. Episcopis, Presbyterisq; constituit; nempe, vt sint
 sobrii, & prudentes, non percussores, non teme-
 lenti, sed docendi periti, irreprehensibiles, atque
 huiusmodi, vt nullæ eos improborum calumniæ
 attingere queant, non sese à normæ rectitudine
 per multum abesse comperiet? Quid ea comme-
 morem, quæ Iesus discipulis suis, cum eos ad præ-
 dicationem legeret, præscribit? Quorum (ne sin-
 gula explicem) hæc summa est, vt virtute tales ex-
 istant, atq; ita expediti, & moderati, atq; (vt vno
 verbo dicam) coelestes, vt non minus eorum vitæ
 probitate, & morum elegantia, quam doctrina
 Euangelium propagetur. S. Gregor. Nazianzen. in
 Apologet.

De eodem.

20 Docet per ea quæ sequuntur historia, non hu-
 manam rem quandam, sed diuinam esse Sacerdo-
 Nn. 17. tiū; & docet hoc modo: Virgas ab vnaquaq; tribu
 accepit Moyse, eas illarum, qui dederunt, nomi-
 nibus inscribit, ac tabernaculo apposuit: firmiter
 enim credebat, quod miraculo quodam per vir-
 gam, quam vnusquisque attulit, desuper Sacerdos
 manifestaretur. Quo facto aliorum quidem vir-
 gæ sicut erant permanserunt, sed destinati diuini-
 tus Sacerdotis virga non extrinseca humilitate,
 sed virtute Dei immissa radices propagauit, ramos
 emisit, & floribus exornata demū fructū produxit
 Fructus

Fructus erat nux. Quare grauitè castigati quicue-
runt. Sed vide, quo modo vndique peregrinata hi-
storiarum diuinarum prouidentia nos docet. Hoc enim
fructu, quem Aaronis virga ediderat, qualis esse
debeat Sacerdotis vita, monemur: aspera enim, &
continens, duraque debet exterius esse, intus autem
& in occulto suaue quoddam edulium continere.
Quod tunc manifestatur, cum maturum fuerit, &
corruptus fuerit stipticus, ac circumfusus cortex,
& lignea nuclei testa defracta. Quare, si Sacerdotis
examinaueris vitam, &c. *Vt inf. p. 3. c. 2. de grauibus
peccatis, Si Sacerdotis, n. 57. S. Gregor. Nyssenus de vita
Mosis.*

De eodem.

SI Sacerdotes sancti multos ad Deum sancte
uiuendo, & prædicando conuertunt; si nihil ex
imperio, sed omnia humiliter agant, ac se commu-
nes eis, quibus sunt præpositi, studio sanctæ dile-
ctionis exhibeant; si infirmitates carnaliter uiuen-
tium fratrum modo verborum salubrium medi-
caminibus curent, modo, quas incurabiles indi-
cant, patientiæ virtute sustineant; si moribus, ac
prædicationibus suis non suam, sed Christi glo-
riam quærant; nec verba ac facta sua in pretium
fauoris conciliando miserabiliter perdant, sed
quidquid sibi sacerdotaliter uiuentibus, atque do-
centibus honoris impendunt, Deo semper adscri-
bant; si non inflentur otiosis occurrentium salu-
tationibus, sed grauentur, nec honorari se, sed

R 5

onc-

onerari fauentium sibi laudibus credant; si consolentur afflictos, pascant egenos, vestiant nudos, redimant captiuos, suscipiant peregrinos; si errantibus viâ salutis ostendant, desperatis spem veniæ consequendæ permittant, currentes impellant, remorantes accendant, & quidquid ad officium suum pertinet, constanter exerceant: Quis sic erit alienus à fide, vt dubitet tales contemplatiuæ esse participes, quorum exemplo simul ac verbo plures fiunt cælestium regnorum cohæredes? Isti sunt ministri verbi Dei, adiutores Dei, oraculum Spiritus sancti. Per tales Deus placatur populo, populus instruitur Deo. Isti sunt Apostolorum Domini successores, qui Ecclesias, quas illi editis mirabilibus fundauerunt, mirabiliter Apostolicis præditi virtutibus regunt, qui fidem Catholicam aut disputationibus, aut (si ita necessitas exposcat) membrorum suorum laceratione defendunt, pro qua totis viribus retinenda, amissis facultatibus suis, etiam mori parati sunt. fidelium Catholicorum virtutibus crescunt, qui per eos Deo auctore proficiunt; & Deo suo irreparabiliter adherentes, in quo sibi credunt solida, ac permansura bona reposita, mundi huius gaudia fugitiua fastidiunt. *S. Prosper de vita contempl. c. 25.*

De eodem.

- 21 Quid quid de omnibus dictum est, magis absque dubio ad eos pertinet, qui exemplo esse hominibus debent, & quos utiq; tanto antestare cæteris

teris oportet deuotione, quanto antestant omni-
bus dignitate. Nihil est enim turpius quam excel-
lentem esse quemlibet culmine, & despicabilem
utilitate. Quid est enim principatus sine merito-
rum sublimitate, nisi honoris titulus sine homine?
aut quid est dignitas in indigno, nisi ornamentum
in luto? Et ideo cunctos, qui sacri altaris suggestu
eminent, tantum excellere oportet merito, quan-
tum gradu, &c. Vnde est, quod eis Saluator ipse in
Euangelio non, vt cæteris, voluntariū, sed impe-
ratiuum officium perfectionis indicit. Quid enim
eum laico illi adolescenti dixisse legimus? Si vis per-
fectus esse, vende quæ habes, & da pauperibus.
Quibus autem ministris suis? Nolite, inquit, pos-
sidere aurū, neq; argentū, neq; pecuniam in zonis
vestris, non peram in via, neq; duas tunicas, neq;
calceamenta, neque virgam. Videte, quanta sit in
vtrōq; hoc sermone Dei diuersitas. Laico dico di-
xit: Si vis. Ministro autem: Nolo possideas, &c.
Saluianus Massiliensis l. 2. ad Ecclesiam Catholicam.

Mat. 19

Mat. 10

De eodem.

SACERDOS, qui holocaustum offert, vnusquis-
que perfecte sapiens intelligitur, qui Sacerdoti-
um perfectionis exemplum est. Propter quod &
Regale Sacerdotium populus fidelis appellatur,
vtpote legem perfectam Euangelij susci-
piens. *Isychius in Leuit. l. 2.*

23

cap. I.

De

De eodem.

- 24 TALES esse debent Sacerdotes, vt & Deo sint grati, & hominibus sint accepti. *Innoc. 3. de sacro altaris mysterio l. 1. c. 9.*

Qualis esse debeat, qui pro aliis intercedit.

- 25 EMENDATIOREM esse conuenit populo, quem necesse est orare pro populo. *Hormisdas Papa dist. 61. c. non negamus. Vide sup. Eum qui pro ciuitate, n. 13.*

De eodem.

- 26 SOLERTER se quisque metiatur, ne locum regiminis assumere audeat, si in se adhuc vitium damnabiliter regnat, ne is, quem crimen deprauat proprium, intercessor fieri appetat pro culpis aliorum. *S. Gregor. in Pastor. p. 1. c. 11.*

De eodem.

- 27 QVI in erudiendis, atque instituendis ad virtutem populis præerit, necesse est, vt in omnibus sanctus sit, & in nullo reprehensibilis habeatur. Qui enim alium de peccatis arguit, ipse à peccato debet esse alienus. Primitus quippe rector semetipsum corrigat, qui alios ad bene viuendum admonere debet; ita, vt in omnibus semetipsum formam viuendi præbeat, cunctosq; ad bonum opus doctrina, & opere prouocet, &c. *S. Isidorus de off. l. 2. de Sacerdotibus.*

De eodem, ex S. Francisco.

- 28 QVANTA res sit Sacerdotium, in eo ostendit S. Franciscus, quod se indignum illo iudicans num-

numquam promoueri sit passus, soloq; Diaconatus officio contentus, quoad vixit, fuit. Cogitent nunc Sacerdotes, quales eos deceat perfectio, si Franciscus suam non sufficere credidit. *M. Martellus l. 3. c. 15. de dictis & factis memorabilibus.*

De eodem.

SIT Sacerdos necesse est cogitatione mundus, 29
actione præcipuus, discretus in silentio, utilis in verbo, singulis compassione proximus, præ cunctis contemplatione suspensus, bene agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum iustitiæ erectus, interiorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum prouidentiam in interiorum sollicitudine non relinquens. *Concil. Aquisgran. sub Lodouico. Proh. c. 9. ex S. Greg. p. 2. Pastoral. c. 5. 6. 7.*

De eodem.

NIHIL est, quod alios magis ad pietatem, & 30
Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita & exemplum, qui se diuino ministerio dedicarunt. Cum enim à rebus sæculi in altiore sublati locum conspiciuntur, in eos tamquã speculum reliqui oculos coniiciunt, ex iisq; sumunt quod imitentur. Quapropter sic decet omnino clericos in sortem Domini vocatos vitam moresq; suos componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nihil nisi graue, moderatum, ac religione plenum præferant. Leuia etiam delicta,

licita, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. *Concil. Trident. Sess. 22. c. 1. de reform.*

De eodem.

31 OPTANDVM est, vt hi qui Episcopale ministeriũ suscipiunt, quæ suæ sunt partes, agnoscant, &c. Admonet Sancta Synodus Episcopos omnes, vt secum ea sæpe meditantes, factis etiam ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo conformes ostendant. In primis vero ita mores suos omnes componant, vt reliqui ab eis fragilitatis, modestiæ, continentiæ, ac (quæ nos Deo tantopere commendat) humilitatis sanctæ exempla petere possint. Quapropter exemplo Patrum nostrorum in Concilio Carthaginensi non solum iubet, vt Episcopi modesta suppellectili, & mensa, ac frugali victu contenti sint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat, quod à sancto hoc instituto sit alienum, quodque non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præferat, &c. Quæ vero de Episcopis dicta sunt, eadem in quibuscumq; , beneficia Ecclesiastica tam sæcularia, quam regularia obtinentibus, pro gradus sui conditione, obseruari decernit. *Idem Concil. Trident. Sess. 25. c. 1. de reform. Concil. Carthagin. 4. c. 15. dist. 45. c. Episcopus. Toletan. 4. c. 7. 15. dist. 44. Pro reuerentia. Rhemensis. c. 17. Africanum. c. 6.*

*Car.
thag. 4.
c. 15.*

Sacer-

Sacerdotis est facere, & docere.

PRESBYTERI officium cælestem quandam vi- 32
tam requirit, &c. *ut sup. p. 1. c. 2. §. I. de off. Sacerdo-*
tum, n. 22.

Prius seipsum doceat Sacerdos, deinde
alios.

Si sapias, Sacerdos, concham te exhibeas, & non 33
canalem, &c. *ut inf. c. 7. §. I. de doctrina, n. 36.*

Differentia Sacerdotalis, & Monachalis
officij.

HÆC duo in attentiore Christianorum deuo- 34
tione præstantiora esse quis ambigat, Clericorum
officia, & Monachorum instituta? Ista ad comita-
tem, & moralitatem disciplina, illa ad abstinenti-
am assuefacta, atq; patientiam: hæc velut in quo-
dam theatro, illa in secreto: spectatur ista, illa ab-
sconditur, &c. *S. Ambros. l. 10. ep. 82.*

Sacerdos sanctior esse debet illis, qui ad
montes confugiunt.

Eos, qui Sacerdotum munere funguntur, san- 35
ctiores, ac puriores illis esse oportet, qui ad mon-
tes se contulerunt. Siquidem illi, & sui, & plebis;
hi autem, sui dumtaxat curam gerunt. Atque illi
in huiusmodi dignitatis fastigio collocati sunt,
omnesque vitam eorum perscrutantur, & explo-
rant: hi autem in spelunca sedent, aut sua vulnera
curantes, aut vitia obtegentes, aut etiam coronas
sibi ipsis texentes. *S. Isid. Pelus. l. 2. ep. 284.*

Per-

Perfecti viri descriptio.

- 36 SIGNA proficientis sunt, neminem reprehendere, neminem laudare, neminem culpae, neminem accusare, nihil de seipso prædicare, quasi aliquis sit, aut aliquid sciat. Cum in aliqua re impeditus fuerit, aut prohibitus, seipsum accusat; si ab aliquo laudatur, secum ipse deridet laudatorem; si reprehenditur, non defendit se, sed ritu infirmorum circuit, metuens, ne statum illum conuellat prius, quam is confirmetur. Omne desiderium à se dependens habet; auersionem ad ea sola, quæ naturæ eorum repugnant quæ nobis parent, transtulit: appetitione ad omnia remissa utitur: siue stolidus, siue indoctus habeatur, non curat. Denique, ut inimicum, & insidiatorem seipsum obseruat. *Epictetus in Enchiridio, c. 72.*

Sacerdotalis vitæ epitome,

Incerti auctoris.

- 37 SACERDOS debet esse Prudens in lætitia,
Christi alumnus, Purus in conscientia,
A peccatis segregatus, Assiduus in oratione,
Rector, non Raptor, Humilis in congrega-
Speculator, non Spicu- tione,
lator, (pator, Virilis in contritione,
Dispensator, non Dissi- Patiens in aduersitate,
Pius in iudicio, Lenis in prosperitate,
Iustus in concilio, Diues in virtutibus,
Deuotus in choro, Expeditus in actibus,
Stabilis in Ecclesia, Sapiens in sermone,
Sobrius in mensa, Verax in prædicatione.

De

De intentionis puritate, & fine. §. II.

SUMMARIVM.

PVRITAS cordis à Deo petenda. I.

Malum non suspicatur. 2.

In quo consistit. 5. 7. 8.

Intentio est lucerna actionis. 3.

In ea virtutes subsistunt. 16.

Que si in principio est prava, medium, & finem inquirit. 6.

Sollicite purificanda in conspectu Dei, qui oculos figit in eam. 9. 10. 12. 13.

Et solus amari sine socio debet. II.

Omnia ad eius gloriam facienda. 4.

Nihili faciendæ laudes, aut vituperia hominum. 14. 15.

COR mundum crea in me Deus, & spiritum re-
ctum innova in visceribus meis. *Psal. 50.*

Qui ambulat simpliciter, ambulat confiden-
ter. *Prou. 10. vel saluus erit. Prou. 28.*

Lucerna corporis tui est oculus tuus. *Matth. 6.*
Oculus est intentio, corpus actio. *S. Gregor. Moral. l. 28. c. 6.*

Siue manducatis, siue bibitis, siue aliud quid fa-
citis: omnia in gloriam Dei facite. *I. Cor. 10.*

Puritas intentionis in quo consistat.

PVRITAS intentionis in duobus consistit; in
s
quæ-

quærenda videlicet gloria Dei, & vtilitate proximi vt in omnibus actibus suis nihil Sacerdos quærat, sed tantum Dei honorem, aut saltem proximorum, aut vtrumque. *S. Bernard. ep. 42.*

Si praua intentione aliquid inchoatur, medium & finis à Dæmone possidentur.

- 6 Si semel cor intentione corrumpitur, sequentis actionis medietas, & terminus ab hoste callido secure possidetur: quoniam totam arborem sibi fructus ferre conspicit, quam veneni dente in radice vulnerauit, Summa ergo eura vigilandum, ne vel bonis operibus seruiens mens reproba intentione polluat. *S. Gregor. Moral. l. i. c. 20.*

Finis prælaturæ spiritualis quis.

- 7 Hic est spiritualis omnis præfecturæ finis, nimirum, priuata vtilitate neglecta, aliorum commodis inferuire. *S. Gregor Nazianz. in Apologetico.*

De eodem.

- 8 VNCTIONIS fructus est, cultus diuinæ hæreditatis. Ille ergo officium vñctionis exequitur, qui sola quærit lucra animarum. Super hæreditate quippe Domini in principem se vñctum meminit, qui hoc solum de terrena dignitate quærit, quod per suum ministerium Christus quæsiuit. *S. Gregor. c. 4. super l. i.*

Reg. c. 9.

Quan-

Quantam cordis puritatem Dei oculis
parare semper debeamus.

OMNI custodia cordis nostri sunt latebræ pri-
mitus expiandæ. Quod enim Iudæi in corporis
puritate assequi cupiunt, nos debemus etiam in
arcanis conscientiæ possidere, in qua Dominus
arbiter, atque agonothesia residens, pugnam cur-
sus & certaminis nostri iugiter spectat: ut ea, quæ
in propatulo horremus admittere, ne intrinsecus
quidem coalescere incauta cogitatione patiamur,
&c. *Cassianus l. 6. c. 9. & 21. l. 5. c. 15. collat. 1. c. 7. S.*
Bonau. de reform. mentis c. 10. Vide inf. c. 8. §. 3. de hu-
militate, a cap. Quanto magis, n. 20.

Sollicite inspicienda est mentis intentio
in actionibus.

PLERVMQVE virtus, cum indiscrete tenetur, iō
amittitur; cumq; discrete intermittitur, plus tene-
tur, &c. sed curandum sollicite est, ut, cum quis su-
sceptum negotium cum virtutis cessatione di-
spensat, semetipsum prius in radice cordis inspi-
ciat; ne sibi per hoc aliquid auarus appetat, sibi
per hoc soli timidus parcat, & eo fiat prauum,
quod in opere sequitur, quo non ex recta cogita-
tionis intentione generatur. Vnde bene in Euan- *Mat. 6.*
gelio Veritas dicit: Lucerna corporis tui est
oculus tuus, &c. *S. Gregor. Mo-*
ral. l. 28. c. 6.

S 2

Mi-

Minus te, Domine, amar, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat.

11 *S. August. l. 10. Confess. c. 29.*

Deus intentionem respicit.

12 DEVS verba ex corde pensat, ideo Pharisaum sua opera narrantem deiecit, Ezechiam eadem commemorantem stabilit. *S. Gregor. Moral. l. 12. c. 15. l. 22. c. 8.*

Intentio examinanda in vltimo iudicio.

13 Non quid, sed propter quid facimus, in illa vltima examinatione quærendum est. *S. Prosper de vita contempl. l. 3. c. 14.*

Sacerdos solum Deum respicere debet, nihil pendens laudes, aut vituperia hominum.

14 QVI aliorum edocendorum prouinciã suscepit, is ne de aliorum laudibus dependeat, neue ab aliis animum despondeat. Quin, orationes hoc consilio meditatus, vt Deo omnipotenti gratæ, acceptæq; sint, hunc vnum sibi statuatur cano- nem, ac terminum optimi illarum opificij, non etiam plausus, ac laudationes. Laudatur is ab hominibus? laudes ne reiiciat. Laudes ab auditoribus illi negantur? eas ne ambiat, neu negatis indoleat. Abundans enim illi fuerit laborum solatium, idq; omnium certe maximum, si sibi ipse conscius esse potuerit, ad hanc serationem, doctrinam, eloquentiamq; suam composuisse, atq; adaptasse, vt Deo illa placens, acceptaq; fiat. *S. Chrysost. de sacerdotio.*

dotio l. 5. Vide inf. c. 4. §. 2. de constantia, à cap. non carebis. n. 11. Et c. 8. §. 6. de temporalium contemptu. S. Greg. Moral. l. 6. ep. 14. l. 8. epist. 45. l. 9. ep. 39. Et sup. S. proximo, cap. signa, n. 36. S. Bonauen. de inform. novitiorum. p. 2. c. 10.

De eodem.

Qui nimium attendit ad voces hominum, nihil recte faciet, iuxta illud: Qui observat ventum, 15
numquam seminat; &, qui observat nubes, non metet. S. Thom. super illud Matth. 11. Ecce homo potator vini. Eccle. 1.

Virtutes in intentione subsistunt.

Sicut fabrica columnis, columnæ autem 16
bus innituntur, sic vita nostra in virtutibus; virtutes autem in intima intentione subsistunt. S. Greg. Moral. l. 28.

c. 6.

S 3

De